

НА ВЪРХА ЕЛЕДЖИКЪ

Единъ отъ най-главнитѣ въстанически пунктове бѣше гората Еледжикъ. Тамъ бѣха избѣгли селата: Цѣрово, Лесичево, Калугерево, Мухово, Вайсилицитѣ и пр. Оттамъ пристигна на 25 априлъ депутация до войводата, да отиде часъ по-скоро тамъ съ четата си, защото се явила турска войска и черкези.

Следъ много заобикаляния, падания и ставания презъ гжститѣ шубраци, ние пристигнахме срѣднощъ при еледжискитѣ бунтовници.

Макаръ да бѣше дълбока полунощъ повече отъ въстаницитѣ ни чакаха съ нетърпение. Посрещнаха ни на една зелена поляна най-тържествено. Богата и разкошна вечеря бѣха приготвили за войводата и неговитѣ хора.

Рано сутринята Бенковски разбуди четата и заповѣда да се стѣгнатъ 20—30 момчета, за да отиде и прегледа укрепленията и стражитѣ по върховетѣ на планината.

Стражитѣ и укрепленията намѣрихме въ добро положение. При всички налитания на черкезитѣ, а тѣ налитаха почти всѣки день, победата оставаше все на наша страна. Сега когато пристигна нашата чета, когато гласътъ на Бенковски гърмѣше срѣдъ въстаницитѣ, тѣ забравиха първото си решение да сложатъ оржие. Залюля се пѣстро хоро на върха на планината... И Бенковски не можа да се стѣрпи, залови се и той и обиколи нѣколко пжти.

Следъ това слѣзохме да обиколимъ лагера на семействата, готварницитѣ, арсенала. Всѣко село се бѣше прибрало отдѣлно, дори и на махали се дѣлѣха. Всичкиятъ имъ добитѣкъ бѣше тукъ.

И въ тукашния арсеналъ кипѣше работа. Дълбаеха черешови топове, ковѣха се ножове, правѣха се пушки. Работѣха много майстори, около четиридесетъ души, съ главенъ майсторъ Стоянъ Ивановъ отъ Мухово.

ВЪ БѢЛОВО

Вечерята на 26 априлъ получихме известие отъ Бѣлово, че околнитѣ бѣлгарски села сж готови да въстанатъ, но не се решавали, докато не видѣли съ очитѣ си външна сила и нѣкой бѣлгарски войвода. Въ полунощъ потегли за Бѣлово цѣлата хвърковата чета.

Забележителна е тая нощъ, защото тогава се отвори небето и се излѣха порои дъждове, лапавица и най-последъ дебелъ снѣгъ. На 27 априлъ почна дъждътъ и едвамъ на 10 юний престана... Априлското въстание пропадна не толкова отъ башибозуцитѣ, колкото отъ жестокото време.

Пжтътъ ни бѣше презъ село Сестримо. Наредихме се. Пѣвцитѣ запѣха, Бенковски извади сабята. Населението ни среща отвѣнъ селото съ черковнитѣ знамена и духовенството. По желанието на населението, ние се отправихме къмъ Божия храмъ. Знаменосецътъ съ знамето и въоръженитѣ момци влѣзоха въ храма, гдето се отслужи литургия. Повече въ Сестримо не се бавихме и потеглихме за Бѣлово, въпрѣки всички молби на селенитѣ, да хапнемъ поне нѣщо...

Бѣловци знаеха вече, че Бенковски войвода приближава селото имъ. Въ Бѣлово бѣше краятъ на Цариградската желѣзница. Тукъ имаше много нѣмци, италианци, френци, гърци и други.